

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 597
din data de 12.08.2020

Dosar nr.: 837/2019

Petiția nr.: 7232/28.11.2019

Petent: , , , , , , ,

Reclamat: RA ROMAT SA

Obiect: discriminare la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

, , , , , , , , prin persoana de contact , domiciliat în , **având comunicarea actelor de procedură la domiciliul procesual ales la Cabinet de Avocat** , cu sediul în

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

RA ROMATSA cu sediul în București, Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenții reclamă restrângerea dreptului de a accesa o poziție de controlor de trafic aerian prin utilizarea în cadrul selecției recrutării controlorilor de trafic aerian a unor metode de punctare suplimentare a candidaților sub vârsta de 30 de ani.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 7232/09.12.2019 au fost citați petenții, iar prin adresa înregistrată sub nr. 7530/09.12.2019 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 16.01.2020. Prin citații a fost invocată din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării raportat la capătul de cerere privind solicitarea de a dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptei de discriminare.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost prezente, personal și prin reprezentanți, cu împuternicire avocațială la dosar, respectiv împuternicire.

8. Partea reclamată a depus punct de vedere înregistrat sub nr. 267/16.01.2020, care a fost comunicat petenților prin adresa înregistrată sub nr. 417/22.01.2020.

9. În urma ședinței de audieri, partea reclamată a depus înscrisuri, înregistrate sub nr. 510/27.01.2020, iar petenții au depus punct de vedere înregistrat sub nr.

560/27.01.2020. Acestea au fost comunicate părților, prin adresele înregistrate sub nr. 661/31.01.2020.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 565/27.01.2020 petenții depun cerere precizatoare cu privire la comunicarea actelor de procedură la cabinet de avocat

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 1258/20.02.2020, partea reclamată depune concluzii scrise iar prin adresa înregistrată sub nr. 1352/26.02.2020, petenții depun concluzii scrise.

12. Prin adresa înregistrată sub nr. 3105/28.05.2020, petenții depun solicitare stadiu dosar și precizează domiciliul procesual ales pentru comunicarea actelor la sediul profesional al avocatului .

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

13. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 4874/31.07.2018 petenții reclamă faptul că partea reclamată, ROMATSA RA, unicul furnizor de servicii de trafic aerian din România, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Transporturilor, prin utilizarea în cadrul selecției și recrutării controlorilor de trafic aerian (CTA), a aplicat metode de punctare suplimentară a candidaților sub vârsta de 30 de ani și de depunere a candidaților peste 30 de ani, ceea ce restrânge dreptul de a accesa o poziție de controlor de trafic aerian în cadrul regiei.

14. Discriminarea se naște prin faptul că acelor candidați, care se încadrează în volumul de vârstă sub 30 ani, li se majorează scorul final prin adăugarea unui procent de 0,67%, pentru fiecare an între 18 și 30 de ani. În mod similar, acelor candidați aflați în volumul de vârstă peste 30 de ani, li se reduce scorul final prin scăderea unui procent de 0,67%, pentru fiecare an peste 30 de ani. Această metodologie de calcul poate genera modificări semnificative în tabloul clasamentului final al persoanelor calificate pentru etapa de repartizare.

15. Cu toate că aplică această metodă discriminatorie, informațiile referitoare la aceasta nu se regăsesc în anunțul de concurs, însă ea a fost utilizată, prin consultarea ulterioară a regulamentului disponibil doar la sediul Romatsa.

16. Acțiunea ROMATSA RA este nejustificată prin faptul că, atât la nivel național cât și internațional, nu se regăsesc astfel de criterii discriminatorii cu privire la limita superioară de vârstă, în vederea accesării unei poziții de controlor de trafic aerian.

17. În baza deciziei Comisiei Europene de adoptare a Regulamentului 2015/340, aplicabil la nivel național și în baza căruia personalul operativ CTA dirijare din cadrul ROMATSA își obține și menține licența de controlor de trafic aerian, obținerea licenței de controlor de trafic aerian stagiar, emisă de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, nu condiționează prin stabilirea unei vârste maxime în vederea începerii unui curs de formare pentru obținerea unei licențe de controlor de trafic aerian.

18. ROMATSA RA, în cadrul selecției și recrutării controlorilor de trafic aerian pentru persoanele care nu reușesc să depășească cu succes anumite etape de departajare, pune la dispoziție locuri la cursul de formare de controlor de trafic aerian informare (CITA). Aceste locuri sunt puse la dispoziție doar acelor candidați, iar acelor candidați care reușesc să treacă toate probele de concurs care fie au sau nu un loc disponibil de CTA, nu le dă posibilitatea să opteze pentru acele poziții de CITA.

19. În acest sens, prin faptul că un candidat care reușește să treacă toate probele de examinare, nu poate accesa o poziție CITA, ne încadrează într-o categorie defavorizată într-o formă nejustificată, întrucât aceia care au trecut toate probele de examinare au demonstrat abilitați superioare față de cei care nu au trecut toate probele de examinare.

20. Se solicită să se dispună restabilirea unei forme nediscriminatorie la nivelul ROMATSA RA de accesare a pozițiilor de controlor de trafic aerian, fără aplicarea de punctaje suplimentare pe criterii de vârstă într-o formă nejustificată și aplicarea egalității de șansă în vederea ocupării tuturor pozițiilor disponibile în cadrul concursurilor, atât pentru CTA cât și pentru CITA.

21. ROMATSA intenționează să înceapă pregătirea cu candidații declarați admiși prin metodele utilizate discriminator. În acest sens, se solicită anularea concursului de recrutare, eliminarea formelor de punctare/depunctare pe criterii de vârstă în cadrul concursurilor de selecție și crearea unui cadru de accesare a pozițiilor disponibile pe criterii de performanță, nu în forma în care pentru accesarea pozițiilor CITA un candidat trebuie să nu treacă o probă de examinare.

22. Se menționează că petenții au depus plângere prealabilă prin care se solicită anularea concursului organizat de ROMATSA și modalitatea de repartizare a celor 154 de candidați declarați admiși pe cele 106 posturi.

23. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 560/27.01.2020 depus ca urmare a ședinței de audieri din 16.01.2020, petenții susțin că Regulamentul de organizare a selecției pentru admiterea la cursurile de pregătire inițială a personalului în vederea obținerii licenței de CTA stagiar încalcă grav principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, conținând prevederi discriminatorii pe criterii ce au la bază vârsta candidaților, de natură să creeze un dezechilibru major între rezultatele finale ale candidaților, fără a se lua în considerare aptitudinile și abilitățile reale la momentul efectuării testărilor.

24. Totodată, în ceea ce privește limita superioară de vârstă, până la care o persoană este acceptată să se înscrie la un concurs de recrutare în acest domeniu, se arată că state ca Spania, Regatele Unite, Suedia, Irlanda, Finlanda, nu condiționează participarea la concursul de recrutare a personalului ce va fi pregătit în vederea obținerii licenței de controlor de trafic aerian de o vârstă maximă, singura condiție ce trebuie îndeplinită fiind aceea de vârstă minimă de 18 ani.

25. Se arată că în cadrul ședinței de audieri, reprezentanta ROMATSA RA a susținut că scăderea capacităților cognitive și a reflexelor controlorilor de trafic aerian sunt direct generate de înaintarea în vârstă, neexistând însă nici o dovadă științifică din care să reiasă în mod clar că afectarea funcțiilor cognitive, a abilităților și a reflexelor controlorilor de trafic aerian sunt efectul exclusiv al înaintării în vârstă, majoritatea studiilor științifice au relevat faptul că la declinul capacităților cognitive contribuie o multitudine de factori, printre care consumul de alcool sau droguri, fumatul, stilul de viață sedentar, alimentația nesănătoasă, lipsa somnului sau a activităților sportive. De aceea nu trebuie generalizat, iar fiecare candidat trebuie evaluat individual.

26. Prin concluziile scrise, înregistrate sub nr. 1392/26.02.2020, petenții arată că nu CNCD a invocat din oficiu excepția de necompetență referitoare la interpretarea și aplicare legii, ci partea reclamată, dimpotrivă prin petiție au fost invocate elemente de discriminare ce au la bază criteriul vârstă, fapt pentru care se solicită repingerea acestei excepții.

27. Pe fond se solicită să se constate existența unui tratament discriminatoriu pe criteriul vârstă la care au fost supuși candidații.

28. Se depun înscrisuri (anunț concurs recrutare, etc.).

Susținerile părții reclamate

29. Prin punctul de vedere depus și înregistrat sub nr. 267/16.01.2020 partea reclamată solicită admiterea excepției de necompetență invocată din oficiu precum și faptul că aspectele invocate de către petenți sunt referitoare la interpretarea și aplicarea legii.

30. Pe fond se solicită respingerea ca nefondate toate capetele de cerere din sesizarea formulată. Se arată că toți petenții au participat la selecție, unii dintre ei chiar a

doua oară și au fost declarați „Admis” în urma parcurgerii selecției, deci nu poate fi vorba de discriminare pe criterii de vârstă. În realitate, poziția în clasament, nefavorabilă în opinia petenților, s-a datorat evoluției lor la probele FEAST.

31. De menționat că anunțul publicat nu specifica nimic în legătură cu obligativitatea angajării, ci privea o selecție în vederea participării la un curs, procedura selectării de personal care să urmeze un curs de pregătire inițială este un demers diferit față de procedura de angajare pentru ocuparea de posturi de controlori de trafic aerian.

32. În decursul anilor, de când ROMATSA utilizează pentru selecție setul de teste FEAST pus la dispoziție de EUROCONTROL și care este utilizat de statele europene pentru selecția acestei categorii de personal au existat candidați cu vârste cuprinse între 18 și 57 de ani, dar au fost selectați acei candidați care au demonstrat un nivel corespunzător al abilităților (inclusiv candidați cu vârste peste 35 de ani). Dintre aceștia, există persoane cu vârste peste 35 de ani, care au demonstrat la teste un nivel ridicat al abilităților și care au parcurs cu succes cursurile de pregătire și care au obținut licența de controlor de trafic aerian și practică această profesie conform standardelor aplicabile.

33. Testele pe care trebuie să le parcurgă candidații sunt teste de verificare a abilităților și calităților native pe care trebuie să le aibă o persoană pentru a profesa ca și controlor de trafic aerian. Testul FEAST este un instrument de testare pentru a determina care dintre candidați dețin acele abilitați înnăscute care generează un procentaj de reușită a pregătirii profesionale cât mai mare. În decursul vieții profesionale, aceste abilitați înnăscute sunt necesare pentru a putea gestiona corect și eficient situații dintre cele mai variate, de la trafic intens și situații neobișnuite și de urgență până la menținerea atenției și a conștiinței situaționale în condiții de monotonie și trafic redus.

34. Este demonstrat științific, prin studii de specialitate, că odată cu înaintarea în vârstă intervine uzura biologică a organismului, care ar putea afecta aceste calități. Totodată, este cunoscut faptul că starea de sănătate a organismului pentru personalul CTA este afectată, pe lângă uzura biologică firească înaintării în vârstă și de stres-ul specific acestei profesii, precum și de undele radio și radiațiile electromagnetice ale echipamentelor folosite pentru furnizarea serviciilor de trafic aerian. Deși aceste echipamente sunt foarte performante și nivelul de emisii este redus cât se poate de mult, există totuși o influență care poate afecta starea de sănătate a organismului.

35. Un aspect relevant în legătură în această perspectivă succintă, este și faptul că exista vârsta redusă de pensie pentru profesia de controlor de trafic aerian, în majoritatea statelor europene, având în vedere probleme specific legate de sănătate și de uzura organismului. Chiar și ROMATSA întreprinde demersuri de mulți ani pentru reducerea vârstei de pensionare pentru controlorii de trafic aerian, așa cum este pentru personalul navigant.

36. Având în vedere necesitățile specifice ale acestui loc de muncă (referire la CTA), cum ar fi: abilitați și calități necesare, starea de sănătate obligatorie a sănătății candidaților, față de care studiile de specialitate au demonstrat că se pot degrada o dată cu înaintarea în vârstă datorită uzurii biologice a organismului și condițiilor de lucru, nevoia de candidați la o anumită vârstă este justificată obiectiv de natura activităților ocupaționale, acesta fiind o cerință profesională reală și determinantă în contextul în care se desfășoară. Astfel, criteriile de selecție ce au în vedere limită de vârstă sunt metode adecvate și necesare în selectarea de personal pentru această categorie profesională.

37. Deși petenții susțin că la nivel internațional nu se regăsesc criterii cu privire la limita de vârstă, în vederea accesării unei poziții de controlor de trafic aerian, partea reclamată susține că vârsta este folosită ca cerință profesională reală și determinantă, inclusiv de marii furnizori de navigație aeriană din Europa:

- *Austro Control* care furnizează aceiași specific de servicii ca și Romatsa, însă în Austria, folosește limita de vârstă la momentul angajării de controlori de trafic aerian, între 18-25 de ani;

- *Skyguide Services* care furnizează servicii de navigație aeriană în Elveția, folosește limita de vârstă la momentul angajării de controlori de trafic aerian, între 18-30 de ani;

- *LVNL* care este furnizor de servicii de navigație aeriană în Olanda folosește limita de vârstă la momentul angajării de controlori de trafic aerian sub 30 de ani;

- *DFS — Deutsche Flugsicherung*, furnizorul de servicii de navigație aeriană în Germania folosește limita de vârstă la momentul angajării de controlori de trafic aerian sub 24 de ani;

- *MUAC (Maastricht Upper Area Centre)* nu angajează CTA stagiaari decât prin filiera de formare proprie, doar prin intermediul metodei FEAST, așa cum fac mulți alți furnizori din Europa sau din afara spațiului comunitar, cu titlu de exemplu DGAC (furnizor de servicii din Franța), NATS (furnizor de servicii din Anglia), având limită de vârstă de 25 de ani.

38. Setul de teste FEAST (First European Air Traffic Controller Selection Test) reprezintă un instrument dezvoltat de Agenția EUROCONTROL în vederea armonizării la nivel european a metodelor de recrutare și selecție a viitorilor controlori de trafic aerian, instrument cu ajutorul căruia sunt evaluate aptitudinile și calitățile native ale persoanelor necesare pentru exercitarea profesiei de controlor de trafic aerian. Anunțul de organizare a sesiunii de recrutare și selecție a personalului care va urma un curs de formare în vederea pregătirii pentru obținerea licenței de Controlor Trafic Aerian stagiar (CTA) publicat pe site-ul ROMATSA și în presa centrală precizează care sunt aceste aptitudini și calități native, precum și etapele pe care trebuie să le parcurgă candidații în procesul de selecție.

39. Scopul selecției a fost acela de a selecta controlori de trafic aerian. Având în vedere necesarul de personal CITA - controlor informare trafic aerian - care este licențiat după o altă reglementare (națională) decât controlorii de trafic aerian (CTA) și faptul că pentru exercitarea acestei profesii sunt necesare câteva abilități/ calități native, care sunt comune cu o parte din cele specifice pentru CTA, a fost publicată în anunț cerința ca acei candidați care parcurg proba FEAST II (care testează abilități specifice doar pentru CTA), dar care nu sunt invitați la FEAST III - Interviu să poate opta, dacă doresc, pentru selecție de CITA.

40. Prin punctul de vedere depus după ședința de audieri din data de 16.01.2020, înregistrat sub nr. 510/27.01.2020, partea reclamată reiterează cele expuse în punctul de vedere depus anterior. Mai mult, se precizează că, potrivit Regulamentului (UE) 2015/340 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European, se înăspresc condițiile de efectuare a vizitei medicale a controlorilor de trafic aerian, în funcție de categoria de vârstă. Astfel, pentru controlorii de trafic aerian care au vârsta peste 40 de ani evaluările medicale sunt diferite și înăsprite de cele ale controlorilor de trafic aerian care au vârsta sub 40 de ani. De exemplu, la controlul sistemului cardiovascular, o electrocardiograma e necesară la fiecare patru ani până la vârsta de 30 de ani și anual peste această vârstă, analizele de sânge se extind odată cu atingerea vârstei de 40 de ani, examenele de audiometrie se realizează o dată la 4 ani până la vârsta de 40 de ani și o dată la doi ani după această vârstă, etc.

41. Trebuie precizat ca FEAST nu este test de cunoștințe, nu constă într-un set de întrebări care să genereze un punctaj, este un pachet de teste pentru determinarea unor abilități iar rezultatul arată raportul dintre abilitățile candidatului respectiv și media tuturor candidaților care au susținut testul, determinând astfel un potențial al candidatului de a se situa în grupul celor care vor avea șanse mai mari de a putea absolvi pregătirea inițială pentru profesia de controlor de trafic aerian.

42. Setul de teste FEAST este administrat online, pe serverul EUROCONTROL iar rezultatele sunt monitorizate de Echipa FEAST din cadrul EUROCONTROL, în

vederea întocmirii bazei de date la nivel european. Interpretarea rezultatelor este efectuată de către specialiști acreditați în acest scop de către EUROCONTROL conform unor reguli stabilite, iar comunicarea acestor rezultate se efectuează în conformitate cu prevederile Acordului de utilizare a testului FEAST încheiat între utilizator (în acest caz ROMATSA) și organizația EUROCONTROL în calitate de deținător al testului FEAST.

43. Toți participanții sunt tratați în mod egal, respectiv beneficiază de condiții identice în procesul de recrutare și selecție, iar rezultatele sunt comunicate tuturor sub forma calificativului „invitat (pentru următoarea probă)” sau „respins”, după caz. Toți candidații testați, indiferent de organizație, primesc rezultatele sub această formă. Rezultatele nu sunt sub formă de „note”, „procente”, „punctaje” deoarece testul FEAST nu este un test de verificare a unor cunoștințe ci este vorba de un test de evaluare a aptitudinilor și calităților native necesare unei persoane pentru a exercita profesia de controlor de trafic aerian. Rezultatele depind în totalitate de evoluția candidatului pe durata testării și se raportează la o medie europeană acceptabilă, care ia în calcul evoluția tuturor candidaților testați.

44. Se menționează că, „Acordul candidatului” care este citit și semnat de fiecare candidat, inclusiv de petenți, pentru a putea participa la testarea FEAST, precizează, printre altele, că semnatarul a luat la cunoștință și acceptă motivele testării, metodele folosite pentru testare, modul de utilizare al rezultatelor și că, „atât datele personale, cât și rezultatele sunt considerate confidențiale”. Mai mult, având în vedere faptul că este evaluat nivelul calităților native și aptitudinilor candidaților, rezultatele acestor evaluări sunt date personale și sunt confidențiale, intrând sub incidența regulamentului european de protecție a datelor personaj 2016/679. În conformitate cu regulile de utilizare a testului FEAST și de interpretare și comunicare a rezultatelor în urma testării, reguli preluate și în Regulamentul de selecție, care a fost consultat de candidații interesați care au solicitat acest lucru, candidații pot să solicite individual feed-back în legătură cu rezultatele obținute, respectiv în legătură cu nivelul aptitudinilor lor. Chiar unul dintre petenți, declarat „admis” în urma ultimei probe, a solicitat feed-back în urma probei FEAST III - Interviu.

45. Prin concluziile scrise, înregistrate sub nr. 1258/20.02.2020, partea reclamată reiterează cele expuse în punctele de vedere depuse anterior.

46. Se depun înscrisuri (extras din Regulament, etc.).

V. Motivele de fapt și de drept

47. **În fapt**, Colegiul director reține că petenții reclamă metoda de punctare pe criteriul de vârstă, suplimentară, a candidaților sub vârsta de 30 ani.

48. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

49. Astfel, Colegiul urmează a analiza excepția invocată de către partea reclamată. Dezbătând excepția de necompetență CNCD privind interpretarea și aplicarea legii, Colegiul director urmează să o respingă, întrucât prezenta speță se referă la restricționarea dreptului la muncă prin aplicarea unei anumite metode de selecție de către angajator.

50. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

51. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

52. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

53. Din înscrisurile aflate la dosar, Colegiul director reține că motivul, criteriul care a stat la baza presupusului tratament diferențiat, îl constituie vârsta candidaților în cadrul selecției recrutării controlorilor de trafic aerian.

54. Metoda de punctare pe criteriul vârstă este o metodă de punctare suplimentară a candidaților cu vârsta sub 30 de ani, care iau un punctaj suplimentar doar pentru ca au o anumită vârstă, ea nu se justifică, vârsta nefiind cerință profesională. În această situație, Colegiul director constată faptul că se face diferențiere la concurs pe acest punctaj suplimentar, ceea ce reprezintă tratament diferențiat și constituie discriminare.

55. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

56. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

57. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

58. Colegiul director apreciază faptul că petenții au fost discriminați și tratați diferit la locul de muncă, criteriul de discriminare fiind cel al vârstei.

59. Analizând situația de fapt și prevederile legale incidente, Colegiul director reține că această condiție impusă nu constituie o cerință profesională veritabilă și determinantă, obiectivul fiind unul nelegitim.

60. În conformitate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *„constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.”*

61. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul director constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare, prevăzută de art. 2 alin. (1) și art. 6 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

62. Colegiul director decide aplicarea amenzii contravenționale de 11.000 lei față de RA ROMATSA cu sediul în București, Bd. Ion Ionescu de la Brad nr. 10, sector 1, în conformitate cu prevederile art. 26 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, respectiv *„(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

63. În aplicarea sancțiunii au fost avute în vedere faptul că discriminarea a vizat un grup de persoane, dar și că tratamentul diferențiat limitează accesul în condiții de egalitate la ocuparea funcției de controlor de trafic pentru persoanele peste 30 de ani.

64. Cu privire la sancționarea faptelor de discriminare, Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind interpretarea și aplicarea legilor;
2. Faptele sesizate reprezintă discriminare în conformitate cu art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
3. Sancționarea părții reclamate ROMATSA R.A cu amendă contravențională în cuantum de 11.000 lei potrivit art. 26 alin. (1) din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Administrația Finanțelor Publice a Sectorului 1 București, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 12.08.2020 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian - Membru, GRAMA Horia - Membru, MOȚA Maria (on line) – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 20.08.2020
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.